

מנהיגי חינוך יקרים,

במדרש רבה על הפרשה (פרשה כ"ד ט) מובא:

"לב חכם לימינו- זה משה, ולב כסיל לשמאלו – אלו בני ראובן ובני גד, שעשו את העיקר טפל ואת הטפל עיקר, שחיבבו את ממונם יותר מן הנפשות, שהן אומרים למשה "גדרות צאן נבנה למקננו פה וערים לטפנו", אמר להם משה: ... עשו את העיקר עיקר תחילה- "בנו לכם ערים לטפכם", ואחר כך "וגדרות לצנאכם". למרות שמהם כמו בני גד וראובן מדברים על אותם הדברים אך הם מביאים אותם בסדר שונה. לשינוי בסדר יש משמעות עמוקה מאחר והוא מבטא את החשיבות מה טפל ומה עיקר.

הרב מרדכי אליהו זצ"ל מסביר שמה רומז להם לא רק לדאגה הקיומית ביטחונית, אלא להקשר החינוכי. יש לדאוג לטף, "בנו ערים לטפכם" הכוונה שידאגו למוסדות חינוך שילמדו בהם ויתחנכו כראוי ורק אח"כ ידאגו לכל שאר העניינים הקיומיים.

משה דאג נקודתית לנושא חינוך הילדים אך לא הסתפק בכך ואף נתן להם "חבילה" של מענה כולל וסיוע מקיף למצבם הרוחני לרגל התופעה שבאה לידי ביטוי בדבריהם של בני גד ובני ראובן. הנצי"ב (דברים ג:טז) מסביר שחצי שבט המנשה לא תבעו לשבת בעבר הירדן כמו שבטי ראובן וגד אלא משה בקש מהם ודאג לשלב אותם בעבר הירדן שהיה מחוז שבו כוח התורה מועט והיה הכרח להרים את האזור מבחינה תורנית, ולכן "השתדל" להשתיל" בקרבם גדולי תורה שיאירו מחשכי הארץ באור כוח שלהם". האווירה הסביבתית תורמת רבות לעיצוב דמותם הרוחנית של התושבים.

בימי בין המיצרים אנו עוסקים בשאלה "על מה אבדה הארץ?" מה גרם לחרבן ומה יש לתקן כדי לזכות ולראות בגאולת עם ישראל. חז"ל (נדרים פא,א) נדרשו לשאלה זו ובררו את תשובת הנביא (ירמיה ט') "ויאמר ה' על עוזבם את תורת וגו'", כתביעה על כך שאין מברכין בתורה תחילה. הר"ן במקום מסביר שבאודאי היו עוסקין בתורה תמיד, אלא שהקב"ה שידע מעמקי הלב ידע שלא היתה התורה חשובה בעיניהם כ"כ שיהא ראוי לברך עליה. שלא היו עוסקים בה לשמה ומתוך כך היו מזלזלים בברכתה. זאת אומרת שכדי שהתורה תשמור עליהם שלא יגיעו לחטוא בחטאים אחרים צריכים לאהוב את התורה ולשמח בלימודה ואז זוכים לכך שהתורה מגינה ומצילה מחטא.

בברכת התורה אנו מברכים "והערב נא את דברי תורתך בפינו ובפיפות עמך בית ישראל". שאנו וכל העם נהנה ומתענג בלימוד התורה, ומוסיפים לבקש "ונהיה אנחנו וצאצאינו וכו' כולנו...לומדי תורתך לשמה". שנזכה אנו ובנינו לעסוק בתורה. למה לא מבקשים על עריבות התורה לבנינו? אומרים בשם החזו"א שאם אנו נהנים ושמחים בתורה והעיסוק בה והמשא ומתן בדבריה ערבים עלינו, הדבר בהכרח משפיע גם על הבנים. כשהבן רואה את אביו העוסק במסחרו ובעבודתו ב"גדרות צאן למקננו", אך השמחה והעונג וליבו נתון לתורה ולימודה, היא החשובה אצלו והיא המחיה אותו, זו הערובה לעריבות התורה גם לדור הבא, ב"ה אנו זוכים בתקופת החופשה לראות אלפי מורים ומורות אשר בוחרים לעסוק וללמוד בהשתלמויות בתנ"ך, תושב"ע, מחשבת ישראל...מתוך שמחה וערבות בלמידה ובע"ה נקרין על בנינו ותלמידנו.

השבת מברכים את חודש אב. הרב קוק לימד אותנו כי "אם נחרבנו ונחרב העולם עימנו על ידי שנאת חינוך, נשוב להבנות והעולם עימנו יבנה על ידי אהבת חינוך" (הרב קוק, אוה"ק ג' שכ"ד).

נמשיך לחזק חמ"ד של חופש, קשר שבועי עם תלמידנו, חיזוק "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" עידוד "לימוד מסע יומי", מפגשים חברתיים בזום..... וכמו במשפחה גם בחופשה שומרים על קשר.

שבת מברכים שלום. שושנה נגר